

Oponentský posudek dizertační práce

Autor: MUDr. Jan Vaculík

Název: Zlomenina proximálního femuru. Výsledky léčby. Sekundární prevence vzniku nových zlomenin proximálního femuru po zlomenině kontralaterálního proximálního femuru.

Studijní program: Biomedicína

Studijní obor: Preventivní medicína

Školitel: prof. MUDr. Valér Džupa, CSc.

Školitel konzultant: doc. MUDr. Alexander M. Čelko, CSc.

Autor zvolil aktuální a praktické téma, neboť zlomeniny proximálního femuru spojené se závažným rizikem ztráty soběstačnosti a nárůstu mortality představují rovněž zvýšení rizika dalších nízkozátěžových zlomenin včetně zlomeniny kontralaterálního proximálního femuru.

Cílem práce bylo ověřit, zda odborné individuální doporučení pacientům a praktickým lékařům po zlomenině proximálního femuru obsažené v propouštěcí zprávě po chirurgickém ošetření zlomeniny vede k lepší léčbě osteoporózy a lepší prevenci zlomenin. Hodnoceny a porovnány byly dvě skupiny pacientů ošetřených po zlomenině proximálního femuru v letech 2010 až 2011. Jedna skupina 111 pacientů byla poučena během hospitalizace o zvýšeném riziku vzniku další zlomeniny na podkladě osteoporózy a o možnostech prevence dalších zlomenin, druhá skupina 96 pacientů byla poučena rovněž, avšak navíc jejich zpráva obsahovala individuální doporučení sekundární prevence zlomenin pro praktického lékaře. Autor si vytkl za cíl vytvořit přehled epidemiologie zlomenin proximálního femuru, prakticky aplikovat standardizovaná doporučení sekundární prevence zlomenin po zlomenině proximálního femuru, využít systém FRAX (Fracture Risk Assessment Tool) v hodnocení rizika zlomenin pro českou populaci, vyhodnotit nové potenciální markery rizika vzniku zlomeniny a ověřit hypotézu, že poučení a vyšetření pacienta s podrobným doporučením potřebných vyšetření a léčby pro prevenci zlomenin, bude-li předáno pacientovi při propuštění po chirurgickém ošetření zlomeniny pro praktického lékaře, povede k účinnému zahájení sekundární prevence zlomenin.

64 stran textu je logicky členěno, materiál a metody jsou vystižně uvedeny, výsledky jasně popsány, diskuse přiměřená a dostatečná, bez zásadních připomínek po formální stránce, literatura uvádí 173 citací. Autor vytvořil zdařile komplexní epidemiologický přehled týkající se zlomenin proximálního femuru. Populace sledovaných pacientů je charakterizována v tabulce 4.1 řadou parametrů, z nichž některé nejsou co do rozměrů veličin přesně uvedeny (např. směrodatné odchylky); rovněž není zcela zřejmý význam uvedení některých parametrů v absolutním a relativním výskytu ve skupinách (zřejmě využito pro stanovení hodnoty FRAX). Autor aplikoval v praxi doporučení odborných společností

vypracovaných k péči o pacienty se zlomeninou proximálního femuru a využil systém FRAX v hodnocení rizika vzniku zlomenin v české populaci (3 publikace). Výsledky statistické analýzy dat nepotvrdily pracovní hypotézu, že sekundární prevenci zlomenin pozitivně ovlivní podrobné doporučení a poučení pacientů spolu s doporučením praktickým lékařům o vhodných opatřeních v propouštěcí zprávě. Tato zjištění jsou alarmující zejména pro udávaný nedostatek informací o osteoporóze mezi traumatology a praktickými lékaři, nedostatečnou koncentraci péče, obavy z vedlejších účinků léčby osteoporózy a z ekonomických aspektů souvisejících s cenou léčby a možnostmi její úhrady z veřejného zdravotního pojištění. Nabízí se proto úvaha o potřebě další práce, která by zhodnotila komplexně ekonomické aspekty dané problematiky.

Práce cituje 8 původních prací (5 s IF), u nichž je autor čtyřikrát prvním autorem (dvakrát s IF). Zmíněné nepřesnosti nesnižují kvalitu předkládané práce.

Dizertační práce poukazuje předpoklady autora k samostatné tvořivé vědecké práci a k udělení titulu Ph.D. za jménem.

Otázky na autora:

1. Jak reálně je vypracování farmakoeconomicky zdůvodněného doporučeného postupu zajištění léčby osteoporózy u pacientů s popisovanými zlomeninami, které považujete za prioritu sekundární prevence?
2. Co lze reálně zlepšit v popisovaných souvislostech v komunikaci mezi pacientem a lékařem a dotčenými lékaři vzájemně?

V Praze dne 22. 8. 2017

prof. MUDr. Milan Tuček, CSc.

Ústav hygieny a epidemiologie 1. LF UK a VFN Praha

Studničkova 7, 128 00 Praha 2